

Изпит за промяна на оценката по МАТЕМАТИКА – 10. клас
ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПОДГОТОВКА
Випуск 2020

ПРИМЕРНА ТЕМА

Времето за работа върху изпитната тема е 180 минути.

Темата съдържа **18 задачи** от два вида:

- 13 задачи със структуриран отговор с пет възможни отговора, от които само един е верен;
- 5 задачи със свободен отговор.

Първите 13 задачи (I част – от зад. 1. до зад. 13. вкл.) са от затворен тип с пет възможни отговора, обозначени с главни букви от А до Д, от които само един е верен.

Отговорите на тези задачи отбелязвайте в **шаблона за попълване на отговорите!**

За да отбележите своя отговор, срещу номера на съответната задача зачертайте със знака **×** буквата на избрания от Вас отговор.

Например:

Ако след това прецените, че първоначалният Ви отговор не е верен, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте със знака **×** буквата на друг отговор, който приемате за верен.

Например:

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака **×. За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор.**

За всеки верен отговор получавате по 4 точки, а за всеки непопълнен или неверен отговор – по 0 точки.

За задачите със свободен отговор (II част – от зад. 14. до зад. 16. вкл.) в шаблона за попълване на отговорите е оставено празно място. Използвайте това място, за да отбележите своя отговор. Ако след това прецените, че записаният отговор не е правилен, задраскайте го с хоризонтална черта и запишете над него отговора, който според Вас е правилен.

За всеки верен отговор получавате по 6 точки, а за непопълнен или неверен отговор – по 0 точки.

Решенията на задачите със свободен отговор (III част – зад. 17 и зад. 18) нанесете върху предоставените Ви листа, като запишете пълните решения с необходимите обосновки.

За всяка решена задача от тази част получавате максимум 15 точки.

Точки на отделните задачи

I част: 13 задачи $\times$ 4 точки = 52 точки;

II част: 3 задачи $\times$ 6 точки = 18 точки;

III част: 2 задачи $\times$ 15 точки = 30 точки.

Максимален брой точки: 100.

Таблица за оценяване

ОЦЕНКА	ТОЧКИ
<i>Слаб 2</i>	до 22,5 вкл.
<i>Среден 3</i>	23 т. – 40,5 т. вкл.
<i>Добър 4</i>	41 т. – 58,5 т. вкл.
<i>Мн. добър 5</i>	59 т. – 76,5 т. вкл.
<i>Отличен 6</i>	77 т. – 100 т. вкл.

I част

1. Параболата от чертежа е графиката на функцията:

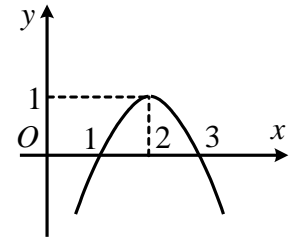
А) $y = -x^2 - 4x + 3$

Б) $y = x^2 + 4x + 3$

В) $y = x^2 - 4x + 3$

Г) $y = -x^2 + 4x - 3$

Д) $y = -x^2 - 4x - 3$

2. В кой от интервалите функцията $f(x) = -x^2 + 4x + 2$ е растяща?

А) $(3; 5)$

Б) $(-3; 2)$

В) $(5; 7)$

Г) $[7; +\infty)$

Д) $(-\infty; \infty)$

3. Кои са решенията на неравенството $4x^2 - 16 \leq 0$?

А) $\forall x \leq -2$

Б) $\forall x \leq \pm 2$

В) $\forall x \geq 2$

Г) $\forall x \in (-\infty; -2] \cup [2; +\infty)$

Д) $\forall x \in [-2; 2]$

4. Решенията на неравенството $\frac{x}{x-1} > 2$ са:

А) $(1; 2)$

Б) $(-\infty; 1) \cup (1; 2)$

В) $(-\infty; 2)$

Г) $(-\infty; 1) \cup (2; \infty)$

Д) $(2; \infty)$

5. Стойността на израза $\sqrt[3]{(1-\sqrt{3})^3} + \sqrt{(\sqrt{2}-\sqrt{3})^2}$ е равна на:

А) $1 - \sqrt{2}$

Б) $\sqrt{2} - 1$

В) $\sqrt{2} + 1$

Г) $2\sqrt{3} - \sqrt{2} - 1$

Д) $1 + \sqrt{2} - 2\sqrt{3}$

6. Кое от посочените числа е най-голямо?

А) $\sqrt[4]{32}$

Б) $\sqrt[5]{32}$

В) $\sqrt[6]{32}$

Г) $2^{-\frac{5}{2}}$

Д) $(2^5)^{\frac{1}{2}}$

7. Ако $M = -\log_3\left(\frac{1}{9}\right)$, то стойността на $9^{\log_3 M}$ е равна на:

А) -2

Б) $\frac{1}{3}$

В) 2

Г) 4

Д) 9

8. Ако най-голямата страна в разностранния $\triangle ABC$ е $AB = R$, където R е радиусът на описаната окръжност, то мярката на $\sphericalangle ACB$ е:

А) 30°

Б) 30°

В) 60°

Г) 120°

Д) 150°

9. Две от страните на триъгълник са с дължини 10 cm и 20 cm, а ъгълът между тях е 60° . Дължината на радиуса на описаната около триъгълника окръжност е:

А) 6 cm

Б) 8 cm

В) 10 cm

Г) 12 cm

Д) 20 cm

10. Даден е успоредник $ABCD$, за който $BD \perp AD$, $AD = 3$ cm и $BD = 4$ cm. Дължината на диагонала AC е равна на:

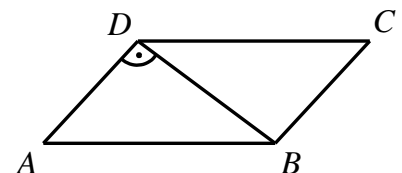
А) $2\sqrt{13}$ cm

Б) $3\sqrt{2}$ cm

В) $2\sqrt{21}$ cm

Г) $3\sqrt{3}$ cm

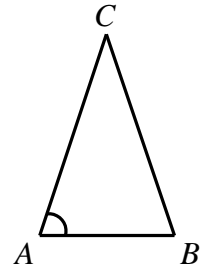
Д) $\sqrt{13}$ cm

11. Ако в равнобедрен $\triangle ABC$ дължината на основата AB е 12 cm и

$\cos \sphericalangle BAC = \frac{3}{5}$, то лицето на триъгълника е:

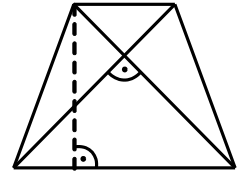
- А) 48 cm^2 Б) 24 cm^2 В) 16 cm^2
 Г) 12 cm^2 Д) 10 cm^2

12. Диагоналите на равнобедрен трапец са перпендикулярни помежду си.

Ако височината на трапеца е 8 cm, то лицето му е равно на:

- А) 64 cm^2 Б) 48 cm^2 В) 32 cm^2
 Г) 16 cm^2 Д) 8 cm^2

13. Кодът на охранителна система се състои от 4 различни нечетни цифри. Броят на всички възможни кодове е:

- А) 480   Б) 240   В) 180   Г) 160   Д) 120

II част

14. Намерете най-малката стойност на функцията $y = x^2 + 2x + 3$ в интервала $[-2; 2]$.

15. В успоредника $ABCD$ $\sphericalangle BAD = 30^\circ$, $AD = 2\sqrt{3}$ cm и $BD = 4$ cm. Намерете дължината на страната CD ?

16. На една полица има 20 книги, като между тях са и два тома от събрани съчинения на един автор. Намерете вероятността, при случайно подреждане на книгите, двата тома да са един до друг.

III част

17. Решете неравенството $\frac{2(x-4)}{x^2+3x-4} \leq \frac{x-4}{x^2-x}$ и проверете дали числото $a = \left[\frac{9^{-\frac{1}{3}} \cdot 2}{(-2)^{-3} (\sqrt[3]{-6}) \cdot 2^{\frac{2}{3}}} \right]^{-1}$

е негово решение.

18. В $\triangle ABC$ медианата AM ($M \in BC$) и ъглополовящата BL ($L \in AC$) са перпендикулярни и имат една и съща дължина, равна на 4. Намерете периметъра $P_{\triangle ABC}$ на триъгълника.

Отговори на задачите

Изпит за промяна на оценката по МАТЕМАТИКА – 10. клас, ЗП						
ПРИМЕРНА ТЕМА						
I част				II част		
№	А	Б	В	Г	Д	№
1	☐	☐	☐	☒	☐	1
2	☐	☒	☐	☐	☐	2
3	☐	☐	☐	☐	☒	3
4	☒	☐	☐	☐	☐	4
5	☒	☐	☐	☐	☐	5
6	☐	☐	☐	☐	☒	6
7	☐	☐	☐	☒	☐	7
8	☐	☐	☐	☐	☒	8
9	☐	☐	☒	☐	☐	9
10	☒	☐	☐	☐	☐	10
11	☒	☐	☐	☐	☐	11
12	☒	☐	☐	☐	☐	12
13	☐	☐	☐	☐	☒	13
№	А	Б	В	Г	Д	№
I част				II част		
14	$y_{\min} = 2$					14
15	$CD = 3 + \sqrt{13}$ cm					15
16	$P = \frac{1}{10}$					16
II част						
III част						
17	$x \in (-\infty; -4) \cup (0; 1) \cup \{4\};$ $a = \frac{3}{8}$ – е реш.					17
18	$P_{ABC} = 3\sqrt{5} + 3\sqrt{13}$					18
I част				III част		
ПРИМЕРНА ТЕМА						

Решения на задачите от III част

17. Решете неравенството $\frac{2(x-4)}{x^2+3x-4} \leq \frac{x-4}{x^2-x}$ и проверете дали числото

$$a = \left[\frac{9^{-\frac{1}{3}} \cdot 2}{(-2)^{-3} (\sqrt[3]{-6}) \cdot 2^{\frac{2}{3}}} \right]^{-1} \text{ е негово решение.}$$

Решение. $\frac{2(x-4)}{x^2+3x-4} \leq \frac{x-4}{x^2-x} \Leftrightarrow \frac{2(x-4)}{(x-1)(x+4)} - \frac{x-4}{x(x-1)} \leq 0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \frac{2x(x-4) - (x-4)(x+4)}{x(x-1)(x+4)} \leq 0 \Leftrightarrow \frac{(x-4)(2x-x-4)}{x(x-1)(x+4)} \leq 0 \Leftrightarrow \frac{(x-4)^2}{x(x-1)(x+4)} \leq 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (x-4)^2 x(x-1)(x+4) \leq 0 \\ x \neq 0, x \neq 1, x \neq -4 \end{cases} \Leftrightarrow x \in (-\infty; -4) \cup (0; 1) \cup \{4\}.$$

Преобразуваме $a = \left[\frac{9^{-\frac{1}{3}} \cdot 2}{(-2)^{-3} (\sqrt[3]{-6}) \cdot 2^{\frac{2}{3}}} \right]^{-1} = \left(\frac{3^{-\frac{2}{3}} \cdot 2 \cdot 2^3}{\sqrt[3]{3} \cdot \sqrt[3]{2} \cdot 2^{\frac{2}{3}}} \right)^{-1} = \left(\frac{3^{-\frac{2}{3}} \cdot 2 \cdot 2^3}{3^{\frac{1}{3}} \cdot 2^{\frac{1}{3}} \cdot 2^{\frac{2}{3}}} \right)^{-1} = \left(\frac{2^4}{3^{\frac{1}{3} + \frac{2}{3}} \cdot 2^{\frac{1}{3} + \frac{2}{3}}} \right)^{-1} =$

$$= \left(\frac{2^4}{3 \cdot 2} \right)^{-1} = \frac{3}{8}. \text{ От } \frac{3}{8} \in (0; 1) \text{ следва, че числото } a \text{ е решение на неравенството.}$$

18. В $\triangle ABC$ медианата AM и ъглополовящата BL са перпендикулярни и имат една и съща дължина, равна на 4. Да се намери

Решение. От BL – ъглополовяща на $\sphericalangle ABM$ и $BL \perp AM$ следва, че $\triangle ABM$ е равнобедрен и $AB = BM = x$. Тогава $BC = 2x$.

Но $\frac{AL}{CL} = \frac{AB}{BC} \Leftrightarrow \frac{AL}{CL} = \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$ (свойство на ъглополовящата BL) и нека

$$AL = y, CL = 2y$$

От формулите за медианата $AM = 4$ и ъглополовящата $BL = 4$ намираме:

$$AM^2 = \frac{1}{4}(2AB^2 + 2AC^2 - BC^2) = \frac{1}{4}(2x^2 + 18y^2 - 4x^2) = \frac{9y^2 - x^2}{2} = 16;$$

$$BL^2 = AB \cdot BC - AL \cdot CL = x \cdot 2x - y \cdot 2y = 2x^2 - 2y^2 = 16.$$

За x и y получаваме системата: $\begin{cases} 9y^2 - x^2 = 32 \\ x^2 - y^2 = 8 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 9y^2 - y^2 - 8 = 32 \\ x^2 = y^2 + 8 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y^2 = 5 \\ x^2 = 13. \end{cases}$

Тогава $x = \sqrt{13}$, $y = \sqrt{5}$ и $P_{ABC} = 3x + 3y = 3(\sqrt{13} + \sqrt{5})$.

